

Simon Rozendaal is chemicus en schrijft deze week over **smoesjes verzinnende politici die ineens het atoom omhelzen.**

Volgens Ursula von der Leyen was het 'een strategische vergissing' om te stoppen met kernenergie. Henri Bontenbal, leider van het CDA, haalde op X die uitspraak aan van de voorzitter van de Europese Commissie: 'Inderdaad, stoppen met kernenergie was erg onverstandig.' Begin januari zei de Duitse bondskanselier Friedrich Merz (CDU) al: 'Het was een zware strategische fout om uit kernenergie te stappen.'

Plotseling lijkt de politiek het licht te zien.

Ik heb mijn bedenkingen, maar bovenal ben ik er blij mee. Ik ben mijn hele werkzame leven al pro-atoom en heb dat in tientallen stukken en boeken vastgelegd. Ik begon al positief te schrijven over kernenergie na het ongeluk met de reactor van Three Mile Island in Pennsylvania in 1979, vlak nadat ik er ter plekke voor NRC *Handelsblad* over had bericht.

Bij dat ongeluk was nauwelijks straling vrijgekomen, maar het werd door de milieubeweging, de media en sommige politieke partijen tot een ramp van mythische proporties opgeblazen. Ik besepte: de argumenten tegen zijn bovenal emotioneel (straling!, ontplofing!), terwijl de argumenten vóór rationeel zijn, maar die worden genegeerd.

Lang werd ik meewarig aangekeken, als een soort gekke Henkie. Tien jaar geleden begon dat om te slaan, merkte ik bij vrienden en kennissen.

Politici gaan nu ook overstag. Ze zien in dat zon en wind er niet goed in slagen om fossiele brandstoffen (en dus de afhankelijkheid van enge landen) terug te dringen en dat er honderden miljarden euro's nodig zijn voor de verzwaring van het stroomnet. Ze zeggen geen sorry, maar gebruiken drie trucs. De eerste is om voorgangers de schuld te geven. Dat maakt het voor Von der Leyen en Merz simpel: voormalig bondskanselier Angela Merkel is met pensioen.

De tweede wordt gehanteerd door Diederik Samsom. Hij heeft zijn leven lang kernenergie tegengewerkt, eerst als student natuurkunde in Delft, later bij Greenpeace, vervolgens als leider van de PvdA en hoogste ambtenaar in Brussel. Maar nu is er volgens hem De Nieuwe Kernenergie, kleine en middelgrote kerncentrales die van andere koeltechnieken gebruikmaken of een andere brandstof hebben. Hij zegt: ik had gelijk, maar de omstandigheden zijn nu anders.

Henri Bontenbal, leider van het CDA (en net als Diederik Samsom natuurkundige – lees: altijd de slimste van de klas), heeft ook een truc bedacht. Bontenbal suggereert dat hij altijd al pro-atoom was en stelt op X bijvoorbeeld dat het CDA al in 2022 voor die nieuwe kerncentrales was.

Het ligt genuanceerder, weet ik uit ervaring. Zo'n vijftien jaar geleden had Radio Rijnmond interviews met 'dwarse denkers'. Ik suggereerde om in Rotterdam een kerncentrale neer te zetten. De omroep belde vervolgens de voor mij nog onbekende Bontenbal, werkzaam bij netbeheerder Stedin, die stelde dat dit een buitengewoon slecht idee was.

Collega-columnist Martin Sommer (vroeger verbonden aan de *Volkskrant*) meldde onlangs in dit weekblad dat wanneer hij in die krant iets onaardigs schreef over windmolens, Bontenbal 'het ene opgewonden mailtje na het andere naar mijn hoofdredacteur stuurde'.

Okay, Bontenbal was niet zo'n geharnaste actievoerder als Samsom. Hij was meer een 'meestribbelaar', hij vertraagde kernenergie. Nu doet hij alsof zijn neus bloedt met zijn 'Inderdaad, stoppen met kernenergie was erg onverstandig'.

De Europese Unie gaat veel geld vrijmaken voor de nieuwe types. Mooi. Natuurlijk heeft De Nieuwe Kernenergie voordelen. De nieuwe, iets kleinere reactoren (SMR's, *small modular reactors*) zijn makkelijker en sneller te bouwen, veiliger en hebben minder afval. Maar laten we niet vergeten dat De Oude Kernenergie al bijna ideaal was. Met de ouderwetse kerncentrales slaagden Frankrijk en Zweden er in de vorige eeuw in om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en dus hun klimaatimpact per inwoner sterker terug te dringen dan andere Europese landen.

De Nieuwe Kernenergie mag dan een beter imago hebben, ook tegen de bouw van de nieuwe types gaan Greenpeace en activist Johan Vollenbroek procedures aanspannen. En dus hebben we straks eerder meer dan minder gesodemeter. Wie in plaats van één grote tien überhippe kleintjes bouwt, krijgt tien in plaats van één keer inspraakrondes.

De Nieuwe Kernenergie is bovenal een schaaamlap voor politici. Ze kunnen nu zeggen: nee hoor, wij zijn niet van mening veranderd, hoe komt u daarbij, het atoom is veranderd.

De smoes van Diederik Samsom is anders dan die van Henri Bontenbal